

RETIRADA DE MATERIALS AMB AMIANT ALS CENTRES PÚBLICS

L'objectiu d'aquest document és informar als treballadors del Departament d'Educació sobre les disposicions mínimes de seguretat i salut per a la protecció contra els riscos derivats de l'exposició a l'amiant durant el treball¹.

Pla de treball

Abans de l'inici dels treballs amb risc d'exposició a l'amiant, l'empresa desamiantadora ha d'elaborar un **pla de treball**. Aquest pla ha de descriure de manera detallada els treballs a realitzar, la metodologia de treball i les mesures preventives previstes per tal de protegir la seguretat i la salut, tant dels treballadors com de les altres persones que en puguin resultar afectades. Per iniciar les obres, el pla de treball haurà d'estar aprovat per l'autoritat laboral (Departament de Treball, Afers Socials i Famílies).

Cal destacar que les actuacions als centres de titularitat del Departament d'Educació s'intenten realitzar fora del període escolar, per evitar la presència d'alumnat, i preferentment quan la presència de personal del centre és la menor possible.

És imprescindible dur a terme les actuacions seguint les pautes i mesures de seguretat establertes al pla de treball i fer-ne difusió entre les persones que puguin restar al centre durant l'execució de les tasques de desamiantació.

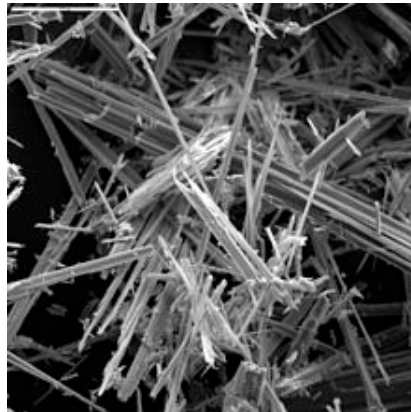
¹ Extracte del Reial decret 396/2006, pel qual s'estableixen les disposicions mínimes de seguretat i salut aplicables als treballs amb risc d'exposició a l'amiant. S'inclouen alguns dels criteris i recomanacions proposats per la *Guía técnica para la evaluación y prevención de los riesgos relacionados con la exposición al amianto*.

Què és l'amiant

L'amiant o també anomenat asbest, és un mineral fibrós que, quan es trenca és susceptible d'alliberar fibres de diverses mides. Si les fibres resten unides no comporta cap risc per a la salut, però si es trenquen (o es tallen) les fibres s'alliberen i poden ser inhalades, arribar als pulmons, i provocar greus patologies. Les fibres de risc són les microscòpiques.

Fragments de fibrociment d'amiant trencat.

Fibres d'amiant

Les activitats i operacions on els treballadors del Departament d'Educació podrien estar exposats a fibres d'amiant amb risc, serien:

- Demolicions de construccions.
- Desballestament d'elements, maquinària o utillatge.
- Retirada d'amiant o de MCA (materials amb contingut d'amiant).
- Manteniment i reparació de MCA existents en equips, unitats, instal·lacions, estructures o edificis.
- Manteniment i reparació en proximitat de MCA.
- Qualsevol altre activitat que impliqui risc d'alliberament de fibres d'amiant.

En canvi, el risc és molt baix quan es troba fibrociment amb contingut d'amiant (teulades ondulants, canalització de baixants,...) com són:

- Exposicions esporàdiques i curtes.
- Retirades d'aquests materials que no estiguin deteriorats.
- Actuacions de vigilància i control per la presa de mostres d'aire.

- Quan les activitats habituals en els espais, on avaluacions higièniques fetes anteriorment indiquin que treballant en les mateixes condicions, no es sobrepassa el valor límit establert².

Els treballadors han d'informar de qualsevol situació que pugui implicar un risc per a la seguretat i la salut dels treballadors. També han de cooperar amb el Departament d'Educació amb l'objectiu que pugui garantir unes condicions de treball segures.

Identificació de materials amb contingut d'amiant

Abans de l'inici de treballs de manteniment o d'enderroc, els responsables d'obres juntament amb els tècnics de riscos laborals del Departament d'Educació, han d'identificar els materials que contenen amiant. Aquesta identificació ha de quedar reflectida en l'estudi de seguretat i salut i en l'avaluació de riscos laborals de l'edifici on s'ha de fer l'actuació.

Mesures preventives

Els procediments de treball s'han de dissenyar de manera que no produeixin fibres d'amiant i, en tot cas, que no hi hagi dispersió de fibres d'amiant en l'aire. Les mesures preventives adoptades per al control de l'emissió de fibres d'amiant hauran de ser adequades.

Mesures generals:

- Evitar el trencament dels MCA.
- Aïllar i protegir els elements que no es puguin retirar.
- Netejar per via humida o netejar en sec mitjançant equips d'aspiració amb filtre d'alta eficàcia Hepa.

Mesures organitzatives:

- Reduir el nombre de treballadors exposats al mínim possible.
- Garantir la presència a l'obra del **recurs preventiu**³.
- Delimitar i senyalitzar clarament la zona de treball i impedir-ne l'accés a persones no autoritzades.
- Prohibir beure, menjar i fumar en la zona de treball.

² Valor límit durant 8 hores de treball (VLA-ED): 0,1 fibres d'amiant per cm³

³ El "recurs preventiu" està format per persones, nombrades per l'empresa, encarregades de vigilar el compliment de les activitats preventives. Aquestes persones han de tenir la capacitat suficient, disposar dels mitjans necessaris per vigilar que es compleixin les normes de seguretat. Segons la Llei 54/ 2003 la figura del recurs preventiu ha de romandre en el centre de treball durant el temps necessari.

Normativa

- Llei 31/1995, de prevenció de riscos laborals.
- Reial decret 396/2006, de 31 de març, pel qual s'estableixen les disposicions mínimes de seguretat i salut aplicables als treballs amb risc d'exposició a l'amiant.

Bibliografia

- Ministerio de Trabajo e Inmigración. Guía técnica para la evaluación y prevención de los riesgos relacionados con la exposición al amianto. Madrid: Instituto Nacional de Seguridad e Higiene en el Trabajo, 2008.
- Aminat. Full monogràfic 34. Institut de Seguretat i Salut Laboral Departament de Treball, Afers Socials i Famílies. Autor: Santos Hernández Carrascosa.